

**Conferință internațională
Tîrgu Mureș – România
29 – 31 august 2013**

**INSTITUȚII ALE PROCESULUI CIVIL ȘI ALE
EXECUTĂRII SILITE**

PROGRAM

COMITETUL ȘTIINȚIFIC INTERNAȚIONAL

Radu CATANĂ

Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, România

Lucian CHIRIAC

Universitatea „Petru Maior” din Tîrgu Mureș, România

Romulus GIDRO

Universitatea „Petru Maior” din Tîrgu Mureș, România

Ioan GÂNFĂLEAN

Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, România

Ioan LEȘ

Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, România

Florea MĂGUREANU

Universitatea Româno-Americană din București, România

Cristian MIHEȘ

Universitatea din Oradea, România

Valentin MIRIȘAN

Universitatea din Oradea, România

Gheorghe NEAGU

Universitatea „Alec Russo” din Bălți, Republica Moldova

Veaceslav PÂNZARI

Universitatea „Alec Russo” din Bălți, Republica Moldova

Dan POPESCU

Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, România

Ioan SABĂU – POP

Universitatea „Petru Maior” din Tîrgu Mureș, România

Gyorgy STOIKA

University of Miskolc, Ungaria

Daniel – Mihai ȘANDRU

Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir” din București, România

Csaba VARGA

„Pázmány Péter” Catholic University, Budapesta, Ungaria

Barbu VLAD

Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza” din București, România

COMITETUL DE ORGANIZARE

CO-PREȘEDINȚI

Dr. Ioan SABĂU – POP

Dr. Eugen HURUBĂ

SECRETARI AI CONFERINȚEI

Andrea KAJCSA

Maria Cristina GIUNCA

MEMBRI

Adrian Vasile BOANTĂ

Marin Cornel COTFAS

Ioan LAZĂR

Brîndușa MARIAN

Radu OLTEANU

Roxana Maria ROBA

Vladimir RUSU

Olimpiu A. SABĂU-POP

Attila SARIG

Szabolcs SZEKELY

Daniela Cristina VALEA

Programul Conferinței

JOI, 29 august 2013

16⁰⁰-19⁰⁰ Cazarea participanților
19⁰⁰-22⁰⁰ Dineu de bun venit

VINERI, 30 august 2013

7⁰⁰- 8³⁰ Mic dejun
9⁰⁰- 9³⁰ Înregistrarea participanților
9³⁰-10⁰⁰ Deschiderea lucrărilor
10⁰⁰-11³⁰ Sesiune de comunicări științifice (I)
11³⁰-12⁰⁰ Coffee-break
12⁰⁰-13³⁰ Sesiune de comunicări științifice (II)
13³⁰-14³⁰ Masă de prânz
14³⁰-16⁰⁰ Sesiune de comunicări științifice (III)
16⁰⁰-20⁰⁰ Program liber
20⁰⁰-22⁰⁰ Dineu festiv

SÂMBĂȚĂ, 31 august 2013

8⁰⁰-10⁰⁰ Mic dejun
10⁰⁰-11³⁰ Sesiune de comunicări științifice (IV)
11³⁰-12⁰⁰ Coffee-break
12⁰⁰-13¹⁵ Discuții libere pe marginea lucrărilor conferinței
13¹⁵-13³⁰ Prezentarea raportului și a concluziilor conferinței
13³⁰-14³⁰ Masă de prânz
15⁰⁰-20⁰⁰ Excursie – Castelul „Bethlen-Haller” Cetatea de Baltă –
degustare de vinuri, podgoria Jidvei (opțional)

Comuna Cetatea de Baltă (Küküllővár - Cetatea Târnavei) se află în jud. Alba, pe DJ 107, între Târnăveni și Blaj, pe malul Târnavei mici. Rezonanțele istorice ale localității sunt numeroase. Chiar denumirea localității sugerează existența unei fortificații, care, la prima vedere, ar putea fi asociată cu impunătorul castel de pe colină. Însă vechea cetate nu mai este vizibilă azi, iar ruinele ei nu se află sub castel, ci la Sud-Vest de acesta, pe un teren viran. Teoria suprapunerii celor două clădiri a circulat o vreme în literatura de specialitate, însă a fost dezmințită de cercetările arheologice.

Actualul castel datează de la sfârșitul sec. al XVI-lea – prima jumătate a sec. al XVII-lea. Anul exact al începerii construcției, la fel ca și beneficiarul, sunt momentan incerte. Construcția se încheie în jurul anului 1624, când domeniul îi aparține lui István (Ștefan) Bethlen de Iktár, fratele principelui Transilvaniei, Gábor (Gabriel) Bethlen de Iktár.

Castelul „Bethlen-Haller” are un plan tipic renesanțist, constând într-un volum compact, rectangular, fără curte interioară, cu 5 turnuri acoperite. Dintre ele, patru sunt circulare și amplasate la colțuri, și prezintă la partea superioară guri de păcură. Al cincilea turn, alipit uneia din fațadele secundare, are formă octogonală și adăpostește o scară secundară din lemn, frumos conservată astăzi.

Tipul de plan al castelului „Bethlen-Haller” de la Cetatea de Baltă se mai întâlnește la reședințele nobiliare de la Gilău, Iernut și Medieșul Aurit,

dar în toate aceste cazuri edificiile beneficiază de o curte interioară. Fără curte interioară sunt edificiile de la Sânmiclăuș și Ozd. De altfel, reședința „Radák-Pekri” din Ozd prezintă numeroase asemănări cu castelul „Bethlen-Haller” de la Cetatea de Baltă, iar cele două localități se află la o distanță relativ mică una de cealaltă, sugerând că o legătură între cele două clădiri, chiar și la nivel de concept, nu ar fi imposibilă.

Castelul are subsol, parter și etaj. Camerele de la parter erau dependințe sau destinate servitorilor, iar încăperile de la etaj erau destinate locuirii și familiei nobiliare. Camerele din subsol sunt acoperite cu bolte semicirculare din cărămidă, încăperile de la parter sunt acoperite cu bolți cu penetrații, specific renașcentiste, iar încăperile de la etaj sunt acoperite cu bolți de cărămidă așezate între grinzi de metal, sistem de acoperire specific secolului XIX, care a înlocuit, probabil, tavanele casetate din lemn sculptat, pictate de Mathias Veress. Tot la interior se păstrează ancadramente de uș, realizate din piatră, sculptate în manieră renașcentistă.

Scara principală de acces, din lemn, se află în partea din față a castelului și are în capăt o terasă închisă cu tâmplărie de lemn. Scara, împreună cu terasa au fost adăugate ulterior construcției castelului, în secolul al XVIII-lea.

În stânga porții de acces în incintă se află anexele. Pe marginea colinei se află o capelă, iar la baza colinei, izolat, un fost grâнар (care în 2008 se afla în stare de degradare iar în 2011 era aproape distrus).

Castelul iese din posesia familiei Bethlen de Iktár și în 1785 Gábor Bethlen de Bethlen cumpără de la fisc domeniul de la Cetatea de Baltă, împreună cu cel de la Iernut. Îl vinde în același an fratelui său, Miklós (Nicolae). Acesta renovează castelul între 1770 și 1773, adăugându-i elemente decorative baroce.

Astăzi, în spatele castelului se găsește un fost element decorativ purtând inscripția *"Anno 1773. Arcem hanc restauri, innovari et adornari fecit excel. ac. Illus. d. Comes Nicolaus de Bethlen Sacrae S. Reg. Mai. Camerarius status et gubern. act int. consiliarius et per magnum Transilvaniae principatum thesaurarius regis 1773"* (Nicolaus Bethlen ilustrul conte, camerar regional al statului și guvernului, consilier și tezaurar regal peste marele principat al Transilvaniei a poruncit să se renoveze și să se împodobească acest castel în 1773). E probabil că acest element a făcut

parte din frontonului baroc al accesului castel, element ce apare în imaginile din epocă, dar care nu se mai păstrează astăzi.

Un alt element adăugat de Miklós Bethlen este blazonul de alianță al familiilor Bethlen de Bethlen și Csáky de Körösszegh et Adorján (soția sa, Katalin, provenind din această familie), prima având ca însemn heraldic un șarpe, iar cea din urmă un cap tăiat de tătar. Blazonul era amplasat pe fațada principală a porții de acces în ansamblu.

Ultimul proprietar din familia Bethlen de Bethlen a fost Márkus Bethlen. Domeniul este vândut de acesta (sau pierdut la cărți, după cum menționează alte surse) în a doua jumătate a sec. al XIX-lea familiei Haller, în posesia căreia rămâne până în momentul exproprierii din 1948.

În perioada comunistă, castelul a avut diverse funcțiuni, până când a fost transformat în secție de șampanizare aferentă IAS Jidvei. Desigur, această conversie a însemnat dispariția pieselor originale de mobilier și a decorațiilor.

După 1989, castelul este retrocedat familiei Haller, care l-a vândut mai departe familiei Necșulescu, proprietarii Jidvei. Funcționează în continuare o perioadă ca secție de șampanizare, după care, în 2003, încep lucrările de restaurare și reamenajare a ansamblului pentru o destinație mai apropiată de cea inițială.

În prezent, imaginea castelului este asociată cu vinul Jidvei. Este proprietate privată, dar se poate vizita la cerere, contactând compania în prealabil pentru a obține permisiunea de a vizita. Castelul păstrează atât principalele elemente arhitecturale renașcentiste, cât și o parte din cele baroce, datând de la renovarea din 1773. Actualii proprietari au adăugat în plus diverse decorații ce oferă interiorului edificiului un aer medieval. Per ansamblu, interiorul castelului oferă o experiență artistică eclectică, în urma căreia vizitatorul poate simți evoluția de patru secole a acestei clădiri: de la bolțile și ancadramentele renașcentiste, la elementele baroce, până la gresia modernă și chiar replicile contemporane de armuri medievale.

istoric Irina LECA

sursa: <http://monumenteuitate.org/>

Program detaliat

VINERI, 30 august 2013

9³⁰-10⁰⁰

Cuvânt de deschidere

- Dr. **Eugen HURUBĂ** – Președintele Camerei Executorilor Judecătorești Târgu Mureș
- Prof. univ. ing. dr. **Liviu MARIAN** – Decanul Facultății de Științe Economice, Juridice și Administrative din cadrul Universității "Petru Maior" din Târgu Mureș
- Dr. **KREJNIKER Miklos** – Președintele Camerei Naționale a Executorilor Judecătorești din Ungaria
- **Roman TALMACI** – Președintele Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești din Republica Moldova
- **Cristian JURCHESCU** – Președintele Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești din România

10⁰⁰-11³⁰

Sesiune de comunicări științifice (I)

Moderator: Prof. univ. dr. **Romulus GIDRO**, Universitatea „Petru Maior” din Târgu Mureș

ASPECTE CRITICE PRIVIND UTILIZAREA TERMENULUI „BUNURI” ÎN
TEXTELE LEGII NR. 287/2009 PRIVIND CODUL CIVIL

Prof. univ. dr. Teodor BODOAȘCĂ

Lector univ. dr. Aurelia DRĂGHICI

Studiul propus semnaleză o inedită opțiune a legiuitorului român în legătură cu semnificația juridică a termenului „bunuri”, în sensul de unitate dintre un „lucru” și un „drept patrimonial” exercitat asupra acestuia.

Pe de altă parte, este criticată construcția greșită a numeroase texte ale actualului Cod civil român, în dezacord cu actuala semnificație juridică a termenului „bunuri”. Astfel, în mod frecvent, norme ale Codului civil se referă la „drepturi care au ca obiect diverse bunuri” sau la „bunuri care fac obiectul diverselor drepturi”.

Pentru remediarea acestei situații, sunt fundamentate propuneri de *lege ferenda* de natură să asigure consecvență normativă și, mai mult, să dea satisfacție normelor de tehnică legislativă pentru adoptarea actelor normative, precum și unor reguli elementare de construcție științifică a textelor normelor juridice.

DESPRE NORMA JURIDICĂ ȘI CONCEPTUL DE INTERPRETARE

Prof. univ. dr. Lucreția DOGARU

Prof. univ. dr. Gheorghe MIHAI

Regula juridică stabilită în actul normativ este o creație intelectuală; ea are un autor numit legiuitor. Norma juridică este exprimată prin limbajul actului normativ, constând în semne scrise, astfel încât persoana care le cunoaște este numită alfabetizată. Semnificațiile textelor nu sunt ușor de găsit, deoarece în structura sa logică norma juridică este complicată, diverse tipuri de ipoteze, dispoziții, sancțiuni - iar structura logică a normei nu coincide cu structura tehnico-legislativă a actelor normative, existând și aici complicații. În plus, este necesar să se cunoască lexicul, sintaxa, morfologia limbii naționale, terminologia limbajului juridic, avem nevoie de cunoștințe de istorie, geografie, sociologie, logică, psihologie la un nivel care să ne permită interpretări cât mai fidele cu putință raportat la intenția, voința, gândirea legiuitorului.

În activitatea de realizare și de aplicare a dreptului pozitiv, interpretarea este inevitabilă. Marea problemă practică de interpretare în dreptul pozitiv este de a găsi sensurile autentice ale normelor conținute de actele normative în vigoare într-un drept pozitiv - interpretarea

legii - și interpretarea concretă prin sau fără intermediere a faptelor sau autorilor acestora - interpretare factuală. Aceasta reprezintă ansamblul operațiunilor raționale și de abstractizare, de explicare și argumentare a sensurilor și semnificațiilor normative pe care le au obiectele juridice –acte juridice normative sau nu, mijloace de probă - cu scopul de a găsi o soluție la o problemă juridică teoretică sau practică.

PROBLEME DE REGLEMENTARE ȘI APLICARE A NORMELOR PROCESUALE PRIVIND ASIGURAREA ACȚIUNII CIVILE ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Conf. univ. dr. Elena BELEI

Asigurarea acțiunii civile este o instituție procesuală cu reglementări specifice, deosebite de cele aplicabile în mod firesc, constând dintr-o totalitate de măsuri dispuse de către judecător sau instanța de judecată la solicitarea părții interesate, menite să garanteze executarea efectivă a unei hotărâri judecătorești definitive.

Fiind reglementată nu doar de Codul de procedură civilă a Republicii Moldova, ci și de alte legi organice, asigurarea acțiunii civile trebuie să garanteze executarea efectivă a hotărârii judecătorești – ca scop general sau să prevină iminența prejudicierii drepturilor și intereselor persoanelor – ca scop special.

Asigurarea acțiunii civile trebuie să fie dispusă legal conform procedurii stabilite, să corespundă scopului legitim și să fie proporțională, adică ingerințele în drepturile pârâtului trebuie să fie echilibrate într-o măsură rezonabilă de protecția anticipată a drepturilor reclamantului.

UNELE CONSIDERAȚII PRIVIND ACȚIUNEA ÎN NULITATE ȘI EXCEPȚIA DE NULITATE

Lector superior dr. Sergiu BOCA

Conf. univ. dr. Veaceslav PÎNZARI

Principiul *restitutio in integrum* este una din regulile fundamentale ce guvernează efectele nulității actului juridic civil, potrivit căreia tot ce s-a executat în baza unui act juridic anulat trebuie restituit, astfel încât părțile raportului juridic să ajungă în situația în care acel act nu s-ar fi încheiat. Fără repunerea părților în situația inițială nulitatea actului juridic nu și-ar atinge finalitatea.

Deși aplicarea principiului *restitutio in integrum* obligă părțile unui act juridic nul să-și restituie reciproc toate prestațiile efectuate, există însă situații în care, deși actul juridic este anulat, nu sunt supuse restituirii, în tot sau în parte, prestațiile efectuate în baza acelui act, datorită unor principii de drept care justifică menținerea lor ca valabile. Aceste situații poartă denumirea de excepții de la principiul *restitutio in integrum*.

PROBLEMA DETERMINĂRII SANCTIUNILOR PROCEDURALE CIVILE

Lector superior Tatiana CRUGLIȚCHI

Procesul civil constituie aspectul dinamic, sancționator al dreptului material civil, fiind forma în care se realizează în mod concret dreptul material pe care statul îl prevede și îl garantează prin lege subiectelor de drept, atunci când acest drept este încălcat sau contestat, în scopul restabilirii ordinii de drept.

Cadrul juridic adecvat care permite restabilirea ordinii de drept încălcate, îl constituie răspunderea juridică, definită ca un complex de drepturi și obligații, care, potrivit legii, se naște ca urmare a săvârșirii unui fapt sau act ilicit, ca mijlocul de realizare a constrângerii de stat prin aplicarea sancțiunilor juridice în scopul asigurării stabilității raporturilor sociale și al îndrumării membrilor societății în spiritul respectării ordinii de drept.

Răspunderea juridică este, prin urmare, de neconceput în absența faptului ilicit, ce constituie temeiul ei obiectiv, iar acesta o dată stabilit, atrage după sine aplicarea sancțiunii.

Aplicarea sancțiunii juridice, care prin specificul ei materializează reacția societății față de o asemenea conduită, implică întotdeauna o anumită privațiune impusă celui ce nesocotește cerințele respectării ordinii de drept și, pentru că impunerea și realizarea acestei privațiuni este un act contrar voinței celui vizat, împlinirea ei semnifică în toate cazurile, exercitarea potențială sau virtuală a constrângerii de stat.

Trebuie însă subliniat că nu există sancțiuni juridică în general, sancțiuni standard, ci diferite categorii concrete de sancțiuni juridice în diferite ramuri ale dreptului, în cadrul cărora dubla acțiune educativ – preventivă și represiv – intimidantă au ponderi diferite.

Indiferent dacă prin sancțiune se vizează persoana autorului faptei ilicite sau bunurile acestuia, ori ca în cazul procesului civil validitatea actelor de procedură, întotdeauna ea materializează înfăptuirea constrângerii de stat.

Activitatea instanțelor judecătorești, a participanților la proces și auxiliarilor justiției se desfășoară într-o anumită ordine, în anumite termene și în forme strict determinate de legea procesuală.

De aceea este firesc ca regulile procedurale referitoare la forma actelor de procedură și termenelor în care pot fi efectuate, să fie la rândul lor garantate prin sancțiuni procedurale, pentru a se putea realiza astfel finalitatea procesului civil: apărarea drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor și asigurarea respectării stricte a legalității.

Reieșind din aceste considerente, ce denotă importanța sancțiunilor procedurale civile, legiuitorul nostru, pentru prima dată, instituie o normă cu caracter general la art. 10 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova din 30.05.2003 care definește și stabilește sistemul sancțiunilor procedurale ce survin în caz de neîndeplinire sau de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

REVIZUIREA IN PROCESUL CIVIL

Lector univ. dr. Sebastian SPINEI

Autorul analizează în acest studiu, revizuirea hotărârilor judecătorești pronunțate în materie civilă, așa cum aceasta este reglementată de noul Cod de procedură civilă. Revizuirea este a o cale de atac extraordinară, pentru că poate fi legitimată doar de anumite împrejurări expres prevăzute de lege, o cale de atac comună (aflată la îndemâna părților) și o cale de atac de retractare (fiind soluționată în principiu de aceeași instanță care a pronunțat hotărârea atacată). Exercițarea revizuirii nu suspendă executarea hotărârii atacate.

SUBIECTII REVIZUIRII POTRIVIT LEGISLATIEI PROCESUAL CIVILE A REPUBLICII MOLDOVA

Lector superior drd. Igor COBAN

Importanța studierii subiecților revizuirii rezidă în rolul acestora în procedura de revizuire. Reieșind din practica CEDO cele mai frecvente cazuri de periclitare a securității raportului juridic pot fi identificate anume datorită aplicării improprie legislației procesuale ce vizează procedura de revizuire. Astfel, subiecții revizuirii constituie acel punct de declanșare a procesului de înfăptuire a justiției prin intermediul instituției revizuirii în cadrul procesului civil.

DIVORȚUL PRIN ACORDUL PĂRȚILOR. DISCUȚII ȘI CONTROVERSE

Lector univ. dr. Adrian BOANTĂ

Divorțul prin acordul părților nu ridică probleme de interpretare și aplicare a legislației (Codul Civil și Codul de Procedură Civilă), dar cu toate acestea ne propunem să analizăm noutățile în această materie, și chiar să ne întrebăm dacă elemente de noutate precum continuarea procesului de către moștenitorii reclamantului în cazul divorțului din culpa exclusivă pârâtului ar putea fi preluate și în cazul divorțului prin acordul părților.

Divorțul prin acordul părților ca una dintre modalitățile divorțului remediu se poate realiza pe cale administrativă, notarială și judecătorească cu mențiunea că dispozițiile Codului de procedură civilă în această materie, nu sunt aplicabile în măsura în care părțile au optat pentru una din cele două căi: divorțul administrativ sau divorțul notarial. Această diferențiere de regim rezultă explicit din art. 928 C. proc. Civ. și are în vedere competențele diferite ale organelor administrative, notariale pe de o parte și atribuțiile instanțelor de judecată pe de altă parte. Întrebarea care se pune este până unde pot exista diferențe de regim în soluționarea aceleași categorii de cereri: cereri de divorț prin acordul părților.

12⁰⁰-13³⁰

Sesiune de comunicări științifice (II)

Moderator: Conf. univ. dr. **Verginel LOZNEANU**, Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza” din București

ROLUL AGENȚILOR FORȚEI PUBLICE ÎN EXECUTAREA SILITĂ

Prof. univ. dr. Barbu VLAD

Conf. univ. dr. Verginel LOZNEANU

Studiul își propune să trateze rolul agenților forței publice în activitatea de executare silită. Noul cod de procedură civilă a operat modificări notabile în materia participării agenților forței publice în faza executării silite a procesului civil. Studiul de față realizează o cercetare interdisciplinară între normele de drept procesual civil și normele de drept material care reglementează atribuțiile agenților forței publice în menținerea ordinii publice cu prilejul executărilor silite.

CONSIDERAȚII PRIVIND UNELE REGLEMENTĂRI ADUSE DE NOUL COD DE PROCEDURĂ CIVILĂ CU PRIVIRE LA ACTIVITATEA DE EXECUTARE SILITĂ

Conf. univ. dr. George MĂGUREANU

Prof. univ. dr. Florea MĂGUREANU

În reglementarea Codului de procedură civilă anterior, criza de celeritate și eficacitate s-a remarcat atât în prima fază a procesului civil, cea privind judecata în primă instanță și în căile de atac, cât și în cea de-a doua fază a procesului civil, care se referă la executarea silită. Creditorul este interesat în recuperarea cât mai grabnică a creanței sale și astfel să se ajungă la restabilirea ordinii de drept încălcate.

Noul Cod de procedură civilă a reglementat mai în detaliu procedurile privind executarea silită, rezultând un număr mai mare de articole decât în reglementarea anterioară și cu toate acestea unele aspecte considerăm că se impun a fi clarificate și aduse unele modificări.

Ne propunem să semnalăm o serie de aspecte cărora credem că trebuie să li se găsească o nouă reglementare, în totalitate sau numai în parte, așa încât activitatea de executare silită să poată să cunoască o și mai mare celeritate, cu respectarea tuturor drepturilor procesuale ale părților.

ATRIBUȚIILE EXECUTORULUI JUDECĂTORESC ÎN DIFERITELE PROCEDURI SPECIALE

Conf. univ. dr. Evelina OPRINA

Executorul judecătoresc este un participant indispensabil la executarea silită și, totodată, un partener important al justiției, având în vedere rolul deosebit pe care îl îndeplinește în cadrul procesului civil, precum și consecințele activității lui.

Dincolo, însă, de acest rol important și principal al executorului judecătoresc în angrenajul procesului civil, art. 1 alin. 1 din Legea nr. 188/2000, art. 1 din Regulamentul de aplicare a Legii nr. 188/2000, precum și art. 13 alin. 2 din Statutul Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești și al profesiei de executor judecătoresc dispun că executorii judecătorești îndeplinesc și alte atribuții date prin lege în competența lor.

Atribuțiile executorului judecătoresc sunt reglementate, în principal, de art. 7 din Legea nr. 188/2000 privind executorii judecătorești, republicată.

INSTANȚA DE JUDECATĂ - SUBIECT SPECIFIC ÎN PROCEDURA DE EXECUTARE A REPUBLICII MOLDOVA

Lector Gheorghe STRATULAT

Implicarea instanței de judecată în procedura de executare, are ca scop asigurarea principiului legalității, în îndeplinirea și realizarea justiției, fiind totodată o garanție în realizarea drepturilor și executării obligațiilor de către participanții la proces și terțele persoane.

În calitatea sa de subiect specific, instanța de judecată, dispune de atribuții proprii, indispensabile asigurării unei proceduri efective și echitabile de executare silită. În acest sens, eficiența și valoarea hotărârilor unei judecătorești nu poate fi redusă doar la legalitatea și temeinicia acesteia, scopul său final fiind realizarea materială a drepturilor dobândite în temeiul documentului executoriu. . Astfel putem evidenția, implicarea instanței de judecată ca un subiect determinant în procedura de executare silită, în asigurarea realizarea materială a actului de justiție.

CONCURSUL DINTRE EXECUTAREA SILITĂ ȘI EXECUTAREA PORNITĂ DE UN CREDITOR

Lector univ. dr. Emilia COTOI

Deși Noul Cod de procedură civilă instituie principiul plenitudinii de competență a executorilor judecătorești cu privire la executarea silită, permite prin chiar art. 623 C. proc. civ. ca aceasta să fie efectuată de către instituțiile care colectează veniturile bugetului consolidat sau a bugetului Uniunii Europene.

Acest fapt este întărit prin art. 654 C. proc. civ. care stabilește principiile de bază pentru rezolvarea acestui incident.

Prezenta lucrare își propune să analizeze situațiile în care se pot ivi concursul mai multor executări silite pornite, precum și situația în care apare concursul dintre executarea silită și executarea pornită de un creditor.

FORMALITĂȚILE PREMERGĂTOARE LICITAȚIEI IMOBILIARE

Lector univ. dr. Eugen HURUBĂ

Studiul își propune să identifice formalitățile premergătoare licitației imobiliare și să clarifice, în măsura posibilului, modalitățile practice de efectuarea a fiecăreia dintre acestea, pornind de la norma juridică, aplicând comentariile doctrinare în materie, precum și jurisprudența. Nu este neglijat aspectul rolului activ care trebuie să guverneze întreaga activitate a executorului judecătoresc, în procedurile de executare silită.

PREDAREA BUNURILOR IMOBILE ÎN NOUL COD DE PROCEDURĂ CIVILĂ

dr. Toma Cornel TEREACĂ

Studiul evidențiază noile reglementări ale predării bunurilor imobile, ca și executare silită directă, cuprinse în noul Cod de procedură civilă în art. 895 – 901, preluând anumite dispoziții din vechiul Cod de procedură civilă, multe dintre acestea fiind intens analizate de doctrina de specialitate.

13³⁰-14³⁰

Pauză de masă

14³⁰-16⁰⁰

Sesiune de comunicări științifice (III)

Moderator: Prof. univ. dr. **Mihai ȘANDRU**, Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir” din București

PROCEDURA ELIBERĂRII ȘI DISTRIBUIRII SUMELOR REALIZATE PRIN URMĂRIREA SILITĂ ÎN NOUL COD DE PROCEDURĂ CIVILĂ

Judecător drd. Ioan GÂRBULEȚ

Noul Cod de procedură care marchează o etapă importantă a reformei sistemului legislativ românesc, armonizat, în mare parte, cu normele convenționale și comunitare, va avea o influență determinantă și asupra instituției contenciosului administrativ, în contextul în care se preconizează intrarea în vigoare a unui nou Cod de procedură administrativă.

În ambianța cadrului legislativ instituit prin noul Cod de procedură civilă, studiul de față își propune a analiza a câtorva aspecte din materia contenciosului administrativ care suferă modificări în urma adoptării noului Cod de procedură civilă, prin raportare la compatibilitatea acestora cu noile dispoziții procedurale.

EXECUTAREA HOTĂRĂRII ARBITRALE ÎN NOUL COD DE PROCEDURĂ CIVILĂ

Prof. univ. dr. Ioan SABĂU-POP

Instituția executării silite ca etapă finală a procesului civil are consacrat în Noul Cod Civil reglementări, multe fiind noutăți importante cu un conținut normativ inedit care vor aduce preocupări în doctrină și interpretări în soluțiile care va confrunta practica executorilor și a instanțelor judecătorești.

Un loc aparte este consacrat titlurilor executorii printre care și hotărârile arbitrale.

Încadrarea hotărârilor arbitrale și particularitățile după care sunt supuse executării silite, după procedurile clasice și noile prevederi ale art. 614 – 615 din Noul Cod de Procedură Civilă. Constituie preocuparea studiului autorilor.

Lucrarea se dorește o prezentare în suită istorică a problematicii executării hotărârii arbitrale, atât pronunțate de arbitrajul intern cât și de arbitrajul internațional avantajele care le prezintă în special pentru creditor recurgerea la procedura arbitral, evident avantajoasă și în faza executării silite.

Sunt enunțate opinii principale și de interpretare ancorate în actualitate de interes pentru teoreticieni și practicieni deopotrivă. Demersul științific reflectat și de cunoașterea domeniului de către autori impune un standard analitic important pentru juriștii interesați din domeniu.

EXECUTAREA CONTRACTELOR DE ASISTENȚĂ JURIDICĂ ÎNCHEIATE POTRIVIT LEGII NR. 51/1995 PRIVIND EXERCITAREA AVOCATURII

Prof. univ. dr. Ioan SABĂU-POP

Lector univ. dr. Olimpiu Aurelian SABĂU-POP

Avocatura concepută ca o profesie liberală are în societatea contemporană un rol important în toate domeniile unde se pune problema aplicării legislației, în toate procedurile (contencioase sau necontencioase) și la toate autoritățile publice. Este depășită de mult timp prejudecata că ar fi o cenușăreasă a justiției.

Temeiul reprezentării de către avocat îl reprezintă Contractul de Asistență Juridică în virtutea Legii nr. 51/1995 (r) și al Statutului profesiei de avocat, Contractul de Asistență Juridică este trecut în rândul titlurilor executorii.

În lucrarea de față autorul face pertinente și științifice considerații asupra executării silite a acestui titlu executoriu. Analiza are un cadru introductiv al evoluției în care contractele devin prin ele însăși titluri executorii, în special interesul autorului este focalizat pe contractul de asistență juridică încheiat între forma de exercitare a profesiei de avocat și client.

Lucrarea reprezintă un evantai al prezentării persuasive privind profesia de avocat pusă în context cu rațiunile legiuitorului care a dat valoare directă de titlu executoriu contractului.

Locul contractului de asistență juridică între titlurile executorii este analizat prin prisma unor rațiuni juridice explicite cu un aparat bibliografic de actualitate întemeiat pe doctrină și jurisprudență.

Cercetarea efectuată pe acest segment din instituția executării silite este un capitol monografic susținut de argumente judicioase expuse, ceea ce, odată în plus, ridică interesul specialiștilor.

UNELE CONSIDERAȚII ASUPRA EXECUTĂRII ACTELOR NOTARIALE ÎNVESTITE CU FORMULĂ EXECUTORIE

Jurist Valentin COCÎRLĂ

Prin amendarea unui spectru determinat de reglementări cu incidență asupra executării silite, legiuitorul a urmărit crearea unui mecanism extrajudiciar simplificat, suplu, concis, precis care să aducă în final la valorificarea cu celeritatea a creanțelor certe, lichide și exigibile și cu costuri reduse.

În cadrul studiului de față, se propune o analiză a construcției și oportunității acestuia, precum și impactul asupra echilibrului procesual dintre părți.

**ASPECTE PRIVITOARE LA EXECUTAREA OBLIGAȚILOR DE PLATĂ ALE
UNITĂȚILOR ADMINISTRATIV-TERITORIALE ȘI ALE INSTITUȚIILOR
PUBLICE DUPĂ INTRAREA ÎN VIGOARE A ORDONANȚEI DE URGENTA
A GUVERNULUI NR. 46/2013 PRIVIND CRIZA FINANCIARĂ ȘI
INSOLVENȚA UNITĂȚILOR ADMINISTRATIV-TERITORIALE**

**Asist. univ. drd , Florin LUDUȘAN
Lector univ. dr. Oliviu PUIE**

Executarea obligațiilor de plată ale unităților administrativ –teritoriale și ale instituțiilor publice a fost și va rămâne în continuare o problemă controversată în contextul crizei economico-financiare a acestor entități și a angajamentelor asumate cu organismele financiare internaționale.

Pornind de la aceste considerente, în ambianța noului cadru legislativ instituit prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.46/2013, studiul de față își propune a analiză a modalității de executare a obligațiilor de plată ale unităților administrativ-teritoriale și ale instituțiilor publice, prin raportare la prevederile Ordonanței Guvernului nr. 22/2002 privind executarea obligațiilor de plată ale instituțiilor publice stabilite prin titluri executorii.

**ÎNCERCĂRI DE UTILIZARE A TRIMITERII PRELIMINARE ÎN CADRUL
PROCEDURII DE EXECUTARE SILITĂ ÎN FAȚA INSTANȚELOR
JUDECĂTOREȘTI DIN ROMÂNIA**

**Prof. univ. dr. Mihai ȘANDRU
Cercetător științific asociat Mihai BANU
Dragoș CĂLIN**

Procedura trimiterii preliminare este o modalitate de cooperare judiciară între instanța națională și Curtea de Justiție a Uniunii Europene (CJUE), prevăzută în art. 267 TFUE. În cadrul acestui material vom avea în vedere etapa procesuală a executării silite în care este posibil ca părțile sau chiar instanța să solicite/ invoce formularea unei cereri pentru pronunțarea unei decizii preliminare. În particular sunt examinate, în contextul respingerii cererii pentru formularea unei trimiterii preliminare, exemple pertinente din practica jurisdicțională română.

CONSIDERAȚII PRIVIND EFICIENȚA NORMELOR PROCESUALE DE DREPT INTERNAȚIONAL PRIVAT ÎN CAZUL RĂPIRII DE COPII. STUDIU DE CAZ

Lector univ. dr. Nicolae PLOEȘTEANU

Într-un caz petrecut relativ recent, s-a pus problema remediilor judiciare pe care un părinte le are la dispoziție, atunci când celălalt părinte, de origine străină, din Liban, reține copii minori rezultați din căsătorie pe teritoriul acestui din urmă stat și profită de un sistem judiciar cu tradiții și proceduri complet diferite față de cel român. Studiul încearcă să evidențieze elementele de extraneitate care configurează un posibil proces civil internațional de divorț și încredințare a copiilor, precum și baza legală aplicabilă.

16⁰⁰-20⁰⁰

Program liber

20⁰⁰-22³⁰

Dineu festiv

SÂMBĂȚĂ, 31 august 2013

10⁰⁰-11³⁰

Sesiune de comunicări științifice (V)

Moderator: Conf. univ. dr. **Lucian CHIRIAC**, Universitatea „Petru Maior” din Tîrgu Mureș

VALORI ȘI PRINCIPII ETICE ÎN PROCESULUI CIVIL ȘI EXECUTAREA SILITĂ

Conf. univ. dr. habilitat Valeriu CAPCELEA

Studiul tratează problemele ce țin de locul și rolul principiilor etice în procesul civil și executarea silită. Sunt analizate valorile morale care trebuie să ghideze actul de justiție - dreptatea, libertatea și demnitatea și investigat impactul lor asupra procesului civil și a executării silite în condițiile tranziției postcomuniste când se produce reformarea sectorului justiției. O atenție deosebită se acordă analizei principiilor etice care trebuie să călăuzească activitatea judecătorilor și executorilor judecătorești din Republica Moldova și România în conformitate cu Principiile de la Bangalore – independență, imparțialitate, libertate, etichetă (decentă și corectitudine), competență și străduință. Se constată că independența nu poate fi privită și utilizată ca un privilegiu al judecătorului sau executorului judecătoresc, ci ca o datorie, o obligație fundamentală a fiecărei persoane care ocupă aceste funcții de a-și dezvolta calitățile intelectuale și morale care stau la baza conduitei independente și imparțiale în judecarea și executarea silită a fiecărui caz. Totodată, se evidențiază faptul că principiul independenței judecătorului și a executorului poate fi conceput doar în legătura cu principiul responsabilității/răspunderii lor pentru calitatea activității lor profesionale, iar echilibrul dintre aceste două principii creează premisele unui proces civil și a unei executării silite echitabile. În același timp, în procesul investigării principiului integrității au fost elucidate câteva elemente fără de care nu se poate forma o personalitate integră: coloana vertebrală, amprenta genetică, plus cei șapte ani de acasă ca bază obligatorie pe care se poate edifica caracterul integru a unui om. În concluzie se remarcă că materializarea obiectivelor procesului civil și a executării silite pot fi îndeplinite dacă judecătorii și executorii judecătorești își vor perfecționa permanent măiestria profesională, cunoștințele în domeniul deontologiei profesionale, a etichetei și tactului, se vor conduce în activitatea lor de norme, valorile și principiile morale general-umane.

CONSIDERAȚII PRIVIND AUTORITATEA DE LUCRU JUDECAT A ACTULUI ADMINISTRATIV-JURISDIȚIONAL

Lector univ. dr. Ioan LAZĂR

Jurisdicțiile speciale administrative se remarcă în peisajul jurisdicțional românesc prin polemicile doctrinare pe care le ridică în literatura de specialitate. Departe de fi îndrăgite în lumea juridică, jurisdicțiile administrative implică o serie de discuții față de modul în care legiuitorul a înțeles să reglementeze activitatea unor organe ale administrației publice, cărora le-a conferit atribuții jurisdicționale. Este binecunoscut faptul că procedura administrativ-jurisdicțională se finalizează printr-un act administrativ-jurisdicțional. Deci, actul administrativ-jurisdicțional reprezintă esența activității administrativ-jurisdicționale; mai precis putem vorbi despre o procedură administrativ-jurisdicțională atunci când finalitatea acesteia se regăsește într-un act administrativ-jurisdicțional.

Încercarea de a elabora o analiză a actelor administrativ-jurisdicționale, face necesară o evocare a noțiunii acestor acte, privite ca o modalitate de aplicare și realizare a dreptului. Trebuie observat că suntem în prezența unui act administrativ cu caracter jurisdicțional, prin care se finalizează activitatea autorităților administrației publice, cărora le sunt conferite atribuții jurisdicționale. Actul administrativ-jurisdicțional, față de caracterul mixt al acestuia (preia din caracteristicile intrinseci a două acte: actul administrativ și actul jurisdicțional), impune o abordare prin prisma celor două acte din care derivă. Cu toate acestea, în pofida eforturilor doctrinare actul administrativ-jurisdicțional încă își caută determinările incontestabile.

Autoritatea de lucru judecat a actului administrativ-jurisdicțional comportă o serie de discuții atât prin prisma modului în care sunt reglementate diversele "jurisdicții", atribuite în competența unor organe ale administrației publice, cât și a dispozițiilor dreptului comun. După cum vom arăta în cele ce urmează, autoritatea de lucru judecat se regăsește în caracterul executoriu al acestor acte. Odată ce „judecătorul administrativ” investit cu "juris dictio" (rostirea dreptul), se pronunță printr-o hotărâre asupra conflictului asupra căreia nu mai poate reveni, suntem în prezența unei autorități de lucru judecat, ce poate fi infirmată doar în căile de atac, care reprezintă un grad superior de jurisdicție. Drept urmare, actul administrativ-jurisdicțional va avea autoritate de lucru judecat, în situația în care în căile de atac dispozițiile acestuia rămân neschimbate.

CATEVA CONSIDERENTE DESPRE "PIERDEREA" BILETULUI LA ORDIN SAU CECULUI ÎN PROCEDURA EXECUTARII SILITE

Asist. univ. drd. Sergiu GOLUB
Cadru universitar asociat Sergiu GHERDAN

Un nou "sport" pentru debitorii își conturează apariția pe arena juridică națională – pierderea biletelor la ordin sau cecurilor (n-am uitat de cambie, numai că aceasta nu mai există) de către debitorii emitenți sau trăgători. Beneficiind de o reglementare clară, logică și bine structurată (nemodificată din 1934), această „problemă” primește varii soluționări în justiție,

care mai de care mai exotică. În cele ce urmează vom face o analiză a unor asemenea soluții.

REGLEMENTĂRI PROCEDURALE PRIVIND CONCEDIEREA INDIVIDUALĂ A SALARIAȚILOR

Prof.univ. dr. Romulus GIDRO
Lector univ. drd. Aurelia GIDRO

Autorii și-au propus analizarea unor aspecte privind normele procedurale ce vizează încetarea raporturilor juridice de muncă prin concediere. Fără a avea pretenția unei analize exhaustive a problematicii concedierii s-a încercat abordarea a două chestiuni importante în materie: posibilitatea legală a instanțelor de judecată de a modifica sancțiunea disciplinară aplicată de către angajator, precum și unele aspecte ale judecării contestației salariaților în lumina actualelor reglementări procedurale.

Exprimarea unor puncte de vedere personale și a unor critici cu privire la reglementările în vigoare precum și la unele soluții ale Înaltei Curți de Casație și Justiție sperăm să provoace discuții și în rândurile altor specialiști în vederea găsirii celor mai eficiente și echitabile soluții.

UNELE OBSERVAȚII REFERITOARE LA SUBIECȚII, ORGANELE ȘI OBIECTIVELE SISTEMULUI DE PARTENERIAT SOCIAL ÎN SFERA MUNCII ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Conf. univ. dr. Eduard BOIȘTEANU

Transformările social-politice care au loc în Republica Moldova pot avea sorți de izbândă doar în condițiile unei păci sociale, ale unor poziții coordonate ale partenerilor sociali, care reprezintă interesele salariaților, patronilor și statului.

Pentru a asigura coordonarea pozițiilor și a lua în considerare interesele partenerilor sociali care, în mare măsură, nu corespund, experiența mondială a elaborat sistemul de parteneriat social, sistem care permite soluționarea pe cale amiabilă a conflictelor care apar între partenerii sociali. Mai mult, scopul principal al parteneriatului social rezidă în efectuarea unor măsuri comune și concrete ale partenerilor sociali, menite să asigure protecția socială a salariaților.

În acest articol, autorul a elucidat unele aspecte juridice referitoare la subiecții, organele și obiectivele sistemului de parteneriat social în sfera muncii în Republica Moldova.

EFECTE ALE DESCHIDERII PROCEDURII INSOLVENȚEI . PRIMELE MĂSURI

Drd. Gheorghe FLOROI

Lucrarea își propune să abordeze efectele deschiderii procedurii insolvenței și să descrie primele măsuri dispuse de lege, de judecătorul-sindic sau/și luate de practicianul în insolvență. Abordarea fiecărei faze procedurale se face prin exercitarea de activități specifice. După deschiderea procedurii, debitorul are obligația legală să depună la dosar actele prevăzute de lege și informațiile solicitate de instanță sau/și de practicianul în insolvență. Sunt arătate activitățile judiciare și extrajudiciare desfășurate de practicianul în insolvență. Sunt analizate efecte precum: suspendarea acțiunilor judiciare și extrajudiciare împotriva debitorului, suspendarea curgerii dobânzilor, interzicerea operațiunilor efectuate de debitor, compensarea creanțelor reciproce. Întocmirea de rapoarte asupra situației economice a debitorului (art.54, art.59 din LPI), rapoarte de activitate (art. 21 din LPI), precum și măsurile ce se impun pe diferite faze procedurale. La paragraful 12 sunt arătate efectele și măsurile în cadrul legislațiilor din Franța, Austria, Italia, Suedia. Concluzii.

EFECTE ALE DESCHIDERII PROCEDURII INSOLVENȚEI . PRIMELE MĂSURI

Drd. Gheorghe FLOROI

Lucrarea de față își propune să abordeze sintetic procedura reorganizării judiciare, pe bază de plan a debitorului insolvent. La punctul 1 se prezintă definiția și scopul reorganizării judiciare a debitorului. La punctul doi se prezintă planul și condițiile, ce stau la baza procedurii de reorganizare judiciară a societății aflate în stare de insolvență. Sunt indicați subiecții, care au dreptul să propună un plan și condițiile de îndeplinit. La pct. 2.3 este descris conținutul planului, centrat pe programul de plăți. Propunătorul planului și administratorul judiciar depun planul spre aprobare în adunarea creditorilor înscrși în tabelul definitiv și spre confirmare judecătorului-sindic. Activitatea debitorului se consideră reorganizată, cu toate efectele, de la data pronunțării sentinței de confirmare a planului. Sunt prezentate sintetic procedurile de reorganizare judiciară în Germania și Franța și concluzii.

11³⁰-12⁰⁰

**Discuții libere pe marginea lucrărilor
conferinței**

Moderator: Lector univ. dr. **Eugen HURUBĂ**, Universitatea „Petru
Maior” din Târgu Mureș

11⁴⁵-12⁰⁰

Prezentarea concluziilor conferinței

Secretarul conferinței: Prep. univ. drd. **Andrea KAJCSA**, Universitatea
„Petru Maior” din Târgu Mureș

